

CYNGOR GWYNEDD – Adroddiad i Gabinet Cyngor Gwynedd

Teitl yr eitem:	Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 20224/25
Aelod Cabinet:	Cyng. Nia Jeffreys
Swyddog perthnasol:	Dewi Wyn Jones, Rheolwr Gwasanaeth Cefnogi Busnes y Cyngor
Dyddiad y cyfarfod:	11eg Tachwedd 2025

1. Penderfyniad a Geisir:

Cymeradwyo Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2024/25 ac argymhell i'r Cyngor Llawn ei fod yn ei fabwysiadu.

2. Y rheswm pam fod angen i'r Cabinet wneud y penderfyniad:

Yn unol â chfundrefn rheoli perfformiad y Cyngor, cyflwynir Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2024/25 i'r Cabinet yn gyntaf am gymeradwyaeth.

3. Cyflwyniad a Rhesymeg

3.1 Cefndir/ Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth ynghylch y cynnydd yn erbyn yr hyn a nodir yng Nghynllun Cyngor Gwynedd 2023-2028 yn ystod 2024/25. Y bwriad yw darparu adroddiad cytbwys, sy'n rhoi sylw i'r agweddau na lwyddwyd i'w cyflawni yn ogystal ag i'r agweddau llwyddiannus. Nodir fod yr hunanasesiad yn ofyn statudol o dan Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Mae adrodd yn rheolaidd yn ofyniad monitro hanfodol o fewn trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor. Rydym yn monitro ein perfformiad yn rheolaidd mewn cyfarfodydd herio a chefnogi perfformiad Adranol ac yn y gorffennol wedi cyflwyno adroddiadau perfformiad Aelodau Cabinet unigol i gyfarfodydd o'r Cabinet ar gylch yn ystod y flwyddyn yn ogystal â llunio'r adroddiad hwn i werthuso cynnydd. Ers Mehefin 2025 mae adroddiadau perfformiad yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Craffu perthnasol er mwyn bod yn fwy tryloyw a darparu her annibynnol i berfformiad yn gyhoeddus.

Mae Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2024/25 (**Atodiad 2 a 3**) wedi ei strwythuro er mwyn adlewyrchu fformat Cynllun Cyngor Gwynedd 2023-2028. Yn y rhan gyntaf canolbwyntir ar berfformiad prosiectau Cynllun y Cyngor a'r gwaith dydd i ddydd tra mae'r ail ran yn cynnwys yr Hunanasesiad. Fel yn 2023/24 mae'r adroddiad yn llawer mwy cryno nac yn y gorffennol a'r bwriad oedd ei gwneud yn ddogfen sy'n rhwyddach i'w darllen tra'n parhau i roi sicrwydd i'r darllenydd fod y Cyngor yn adrodd yn ystyrlon ar ei berfformiad. (*Noder fod rhywfaint o waith pellach i'w wneud o ran dyluniad y ddogfen*)

Eleni rydym hefyd wedi paratoi crynodeb (**Atodiad 1**) sy'n amlinellu'r cynnydd o ran prif brosiectau Cynllun y Cyngor a'r gwaith dydd i ddydd. Mae'r crynodeb hefyd yn tynnu sylw at y prif faterion sydd angen sylw, fel y nodwyd yn yr hunanasesiad. Y nod yw cyflwyno'r wybodaeth fesul maes mewn ffordd sy'n glir ac yn hawdd i'w ddarllen ac fe fydd yn cael ei dylunio cyn ei chyhoeddi.

Mae dyletswydd i gyhoeddi adroddiad sy'n nodi casgliadau'r hunanasesiad yn flynyddol ac i gwblhau'r gwaith "cyn gynted ag bo'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi."

Nodir dyletswydd hefyd i ymgynghori o leiaf unwaith mewn blwyddyn ariannol gyda phobl leol, busnesau lleol, staff y Cyngor a'r undebau llafur. Dylid defnyddio'r ymgynghoriadau hyn i gael adborth ar y graddau y mae'r awdurdod yn cyflawni'r gofynion perfformiad. Dros y flwyddyn diwethaf bu i'r Cyngor gynnal arolygon gyda staff a thrigolion y Sir ac ymgynghori hefo undebau llafur ynghylch ei berfformiad. Ceir crynodeb o'r ymateb a dderbyniwyd i'r amrywiol ymgynghoriadau yr ydym wedi eu cynnal yn ystod y flwyddyn ar dudalennau 5, 6 a 7 yr hunanasesiad (Atodiad 3).

Y Grŵp Llywodraethu sydd wedi arwain/cymryd trosolwg o'r broses hon o fewn y Cyngor er mwyn sicrhau bod y gwaith yn cael ei berchnogi a'i arwain ar lefel strategol.

Mae'r canllawiau statudol yn mynnu cynnwys y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn y broses hunanasesu, gan roi cyfle iddynt wneud sylwadau ac argymhellion a mae cyfrifoldeb ar y Cyngor i'w hystyried. Yn dilyn cais blaenorol gan aelodau'r Pwyllgor i gael eu cynnwys yn gynharach yn y broses, cyflwynwyd y prif faterion i'w cynnwys yn Hunanasesiad 2024/25 i gyfarfod ar 22 Mai. O ganlyniad, codwyd pum pwynt i'w hystyried: datblygiad gwasanaethau gofal ym Mhenrhos, ystyriaeth i'r A499 yn Strategaeth Llifogydd, parhad Cynllun ARFOR, effeithiau Erthygl 4, a threfniadau diogelu ysgolion.

Cyflwynwyd drafft o'r ddogfen Hunanasesiad i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn eu cyfarfod ar y 9fed o Hydref pryd y cytunwyd i dderbyn yr adroddiad drafft gan gynnig y sylwadau canlynol:

- Ystyried effaith gostyngiad mewn niferoedd pobl ifanc a chynnydd ym mhoblogaeth hŷn y Sir ar wasanaethau'r Cyngor
- Cyfeirio at waith sydd yn cael ei wneud i gynyddu ymatebion arolwg staff.
- Cynnwys esiamplau a thystiolaeth i roi sylwedd i rai brawddegau yn yr adroddiad

Mae sylw wedi ei roi i'r holl sylwadau a nodir uchod o fewn y fersiwn ddrafft o'r Hunanasesiad.

Yn unol â gofynion Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 mae Atodiad 4 yn amlinellu sut y mae'r Cyngor wedi cydymffurfio â'r ddyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol.

3.2 Rhesymeg a chyfiawnhad dros argymell y penderfyniad

Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

Mae trefniadau adolygu ac adrodd ac asesu ar berfformiad y Cyngor wedi bod yn destun newid deddfwriaethol drwy drefniadau Rhan 6 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Mae hyn yn gofyn i'r Cyngor fesur ei berfformiad yn erbyn tair agwedd sef;

- (a) Ei fod yn cyflawni ei swyddogaethau yn effeithiol
- (b) Ei fod yn defnyddio adnoddau yn economaidd, effeithiol, effeithlon a
- (c) Bod ei drefniadau llywodraethu yn effeithlon yn cyflawni hyn.

Mae'r adroddiad yma yn ymateb i'r gofynion newydd yma.

Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023

Ers 1 Ebrill 2024, mae'r Cyngor yn ddarostyngedig i'r Ddyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol, sy'n golygu bod yn rhaid iddo gydweithio â chynrychiolwyr staff neu undebau llafur wrth osod amcanion llesiant neu wneud penderfyniadau strategol. Ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol, bydd angen cyhoeddi adroddiad blynyddol yn dangos sut y bu'r Cyngor yn cydymffurfio â'r ddyletswydd, gan gynnwys tystiolaeth o gydweithio, canlyniadau'r broses, a barn y gweithlu.

Deddf Cydraddoldeb 2010

Fel rhan o'r broses o baratoi Cynllun y Cyngor 2023-28 paratowyd Asesiad Effaith Cydraddoldeb (a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 20 Chwefror 2024 ac i'r Cyngor Llawn 07 Mawrth 2024). Nid yw'r asesiad ar y Cynllun yn ei gyfanrwydd yn canfod unrhyw effaith fyddai'n cyfiawnhau gwyro oddi wrth yr argymhelliad a rhagwelir elfennau fyddai ag effaith positif. Cyfrifoldeb Arweinyddion Prosiect yw cynnal Asesiad Effaith Cydraddoldeb llawn ar brosiectau unigol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Er mwyn cwrdd â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol mae angen i ni adrodd ar yr hyn yr ydym wedi ei wneud i gyfrannu tuag at egwyddorion y Ddeddf ac yn benodol yr amcanion llesiant sydd wedi eu mabwysiadu gennym. Mae'r adroddiad hwn wedi'i lunio ar sail ein hamcanion llesiant (y saith maes blaenoriaeth) gan amlinellu'r hyn sydd wedi ei gyflawni yn y cyfnod dan sylw. Er hwylustod bydd tabl ar ddiwedd yr adroddiad perfformiad yn nodi'r amcanion y mae'r prosiectau'n cyfrannu tuag atynt.

3.3 Camau nesaf ac amserlen

Bydd y Cyngor Llawn yn trafod ac yn derbyn, neu beidio, yr adroddiad yn ei gyfarfod ar y 4ydd o Ragfyr 2025. Pan fydd yr adroddiad terfynol wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor bydd yn cael ei gyhoeddi. Trefnir hysbysu'r cyhoedd o'r adroddiad drwy gyfathrebu'r adroddiad a'r prif lwyddiannau yn weledol ar gyfryngau cymdeithasol, yn ogystal â thrwy argraffu a rhannu copïau drwy gyfryngau a lleoliadau arferol y Cyngor e.e. llyfrgelloedd.

4. Sylwadau Swyddogion Statudol

4.1 Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Adroddiad Perfformiad Blynyddol a'r Hunanasesiad yn ddogfen allweddol sydd erbyn hyn yn rhan greiddiol o arddangos priodoldeb trefniadau llywodraethu a pherfformiad y Cyngor. Rwyf yn fodlon fod cynnwys y ddogfen yn adlewyrchiad teg a chywir o sefyllfa Cyngor Gwynedd.

4.2 Swyddog Monitro

Fel y nodir mae cynnal yr hunan asesiad yma yn rhan o ddyletswyddau statudol ar y Cyngor ynglŷn ac asesu ac adrodd ar ei berfformiad. Mae sawl cam statudol yn ynghlwm â chyrraedd y pwynt yma a nodir yr rhain yn benodol yn yr adroddiad pen ac yn yr Adroddiad Perfformiad ac Hunan Asesiad ynghyd â sut mae'r Cyngor i roi sylw i'r elfennau yma. Mae rhain yn benodol ynglŷn ag ymgynghori â barn y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu. Rwy'n fodlon gyda priodoldeb yr argymhelliad.

Rhestr Atodiadau:

Atodiad 1 – Crynodeb hawdd i'w ddarllen o Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2024/25 (Drafft)

Atodiad 2 – Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2024/25 (Drafft)

Atodiad 3 - Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2024/25 (Drafft)

Atodiad 4 - Adroddiad Blynyddol ar Ddyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol 2024-25 (Drafft)